

عنوان مقاله:

تحلیل فرایند خزش کلانشهری با تاکید بر تغییر کاربری اراضی (مطالعه موردی بخش رودبار قصران، استان تهران (1365-1395))

محل انتشار:

دوازدهمین سمپوزیوم پیشرفت های علوم و تکنولوژی کمیسیون پنجم: سرزمین پایدار، معماری و شهرسازی (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

سمیه اکبری پور - دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه ریزی شهری، موسسه آموزش عالی خاوران

مهدی مداحی - دکترای معماری-شهرسازی، رییس دانشکده معماری-شهرسازی موسسه آموزش عالی خاوران

محمدرضا مبهوت - دکترای برنامه ریزی شهری، عضو هیئت علمی دانشکده معماری-شهرسازی موسسه آموزش عالی خاوران

خلاصه مقاله:

امروزه متاثر از تحولات جهانی و ملی در عرصه های اقتصادی اجتماعی؛ اراضی پیرامون کلانشهرها تغییرات گوناگونی را در ابعاد اقتصادی، اجتماعی، کالبدی و زیست محیطی تجربه میکنند. با انتقال سرریز جمعیت و فعالیت از کلانشهرهایی همانند تهران به نواحی پیرامونی، تحولات کالبدی و ساخت و سازهای بیرویه و نامنظم میانجامد که در نهایت پدیده خزش شهری را به دنبال میآورد. این جا به جایی مکان فعالیت و سکونت جمعیت در پیرامون کلانشهرها غالبا در مسیرهای اصلی و منتهی به کلانشهرها حادث میگردد (حسینی حاصل، 1388). تقاضای برای زمین همواره تحت تاثیر تقاضای محلی برای محصولات کشاورزی، تجارت جهانی، تغییرات تکنولوژیکی، سیاستهای دولت و ترجیحات اجتماعی می-باشد. با رشد جمعیت و رشد اقتصاد، تقاضای زمین به عنوان یکی از مهمترین منابع تولید طبیعی افزایش پیدا کرده و با افزایش تقاضا، فشار مضاعفی بر کاربریهای سنتی زمین نظیر زمینهای کشاورزی و مراتع برای تغییر کاربری وارد می شود. تغییر کاربری گسترده آشکار در بیشتر اراضی نزدیک شهرها نمایانگر چگونگی پاسخ به این فشارها میباشد. رشد جمعیت و افزایش تقاضای خدمات شهری موجب گسترش حوزه شهری و فشار زیاد بر اراضی پیرامون به منظور تغییر کاربری شده و آثار سوء زیست محیطی در پی دارد. این توسعه بر مبنای قیمتهای بازاری رایج و موثر آینده زمین در کاربریهای مختلف صورت میگیرد که در این قیمتهای بازاری جایی برای آثار زیست محیطی وجود ندارد و اگر کاربریهای جدید خیلی هزینهبهتر باشند، برگشت به حالت اولیه تقریبا ناممکن بوده و تبعات نامطلوبی را در آینده برای اجتماع به دنبال خواهد داشت. (verburg, et al. 2006) در همین راستا در این مقاله به گسترش کالبدی کلانشهر تهران و تاثیر آن بر تغییر کاربری اراضی پیرامونی آن در بخش رودبار قصران طی یک دوره سی ساله مورد بررسی قرار میگیرد. برای بررسی تغییرات کاربری و پوشش اراضی محدوده مطالعاتی از تصاویر ماهواره ای سنجنده TM و ETM+ و RS استفاده و پردازش تصاویر با نرم افزار ENVI صورت می گیرد همچنین به منظور تعیین رشد بدقواره شهری از مدل شانون و هلدرن 1 استفاده شده است. نتایج نشان می دهد تغییر کاربری اراضی خصوصا بواسطه خزش شهر تهران در منطقه است. بعبارت دقیقتر مساحت اراضی ساخته شده در این منطقه از 775 هکتار در سال 1365 به 2731 هکتار در سال 1395 رسیده و بیش از 250 درصد رشد داشته که سهم خزش شهر تهران از این میزان 2254/4 هکتار بوده است. به نظر میرسد که این آثار در نواحی مختلف تا حدود زیادی به یک شکل نمود پیدا کرده است. بر این اساس روش تحقیق اکتشافی توصیفی تحلیلی و مبتنی بر منابع اسنادی و اطلاعات میدانی است.

کلمات کلیدی:

خزش کلانشهری، کاربری اراضی، سنجش از دور، رودبار قصران

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/712274>

